

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 50 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială.

Partea oficială.

Răspunsurile casei Domnitoare la felicitările de sfintele sărbători.

De sfintele sărbători ale Nașterii Domnului Ne-a fost o sfântă datorință să transmitem în numele Vei eratului Cler și al poporului credincios din eparhie asigurarea sentimentelor noastre de credință și dragoste neclătită către Măiestățile Lor și Alteța Sa Regală Principesa Elena, cerând dela Atotputernicul pe pragul noului an lungime de zile și cerească mângăiere.

La aceste urări de bine Ne-am învrednicit să primim următoarele răspunsuri preagrațioase:

Palat Regal București.

*Prea Sfinției Sale Dr. Iuliu Hossu
episcop Gherla.*

Vă mulțumim călduros pentru sentimentele de credință și devotament ca și pentru urările ce Ne aduceți cu prilejul anului nou și Vă rugăm să fiți interpretul aceloraș mulțumiri pe lângă Clerul și poporul eparhiei de Gherla.

Ferdinand.

Gherla, la 5 Ianuarie 1927.

Palat Cotroceni București.

*P. S. S. Episcop Dr. Iuliu Hossu
Gherla.*

Din toată inima mulțumesc Prea Sfinției Voastre și fac pentru toți urări ferbinți de sănătate și prosperitate într-un mulți ani.

Maria.

Palat.

*P. S. S. Episcop Dr. Iuliu Hossu
Gherla.*

A. S. R. Principesa Elena m'a însărcinat să Vă transmit în numele Său mulțumiri pentru urările ce ați făcut cu prilejul sărbătorilor în numele Clerului și poporului eparhiei Gherla.

Maior Mardari.

Apel pentru școala normală.

Va sunt cunoscute năzuințele înaintașilor Noștri și ale Noastre, ce în curs de aproape 7 decenii s'au depus pentru educația religioasă-morală și națională a învățătorimeii din această dieceza.

Străduințele n'au rămas fără rezultat.

Învățătorii crescși în salele modeste și neîncapătoare ale școlii Noastre normale, în butul tuturor piedecilor, în frunte cu preoțimea Noastră, au știut să pastreze intact caracterul românesc al acestui ținut, să țină trează conștiința națională în masele largi ale poporului și să înfrumusească pe toți aceia ce gândesc românește. Rezultatul s'a evidențiat în aceea mare zi, care a fost 1 Decembrie 1918.

Acum cu dor dorim să clădim pentru școala normală diecezană de învățători un local potrivit zilelor de azi în care să se continue creșterea învățătorilor înarmați cu credință creștinească și știință, capabili de a păstra ceea ce ni s'a dat noua, generației de azi, să vedem înfăptuit.

Pentru realizarea acestui scop trebuie să contribuim cu toții, de aceea vă îndemnăm, Onorați Frați, să dați tot concursul și să sprijiniți cu toată căldura apelul ce-l veți primi dela direcțiunea școlii Noastre normale

Avem convingerea că Onorat Frățiile Voastre, cari ați dovedit atâta sentiment, dragoste și alipire față de instituțiile diecezane, nu veți pregeta nici acum a răspunde alăturându-vă cu tot sufletul la munca începută de Noi.

Din șed. cons. 18 Ianuarie 1927.

Nr. 277.

Ajutor pentru preoții pensionari, văduvele și orfanii de preoți.

Hotărând să distribuim, din interesele pe anul 1926 a fondului de penziune a preoților diecezani, un ajutor extraordinar, — și anume: preoților pensionari câte 2000 L.; văduvelor preotese câte 1100 L., — orfanilor de ambii părinți câte 1000 L. și orfanilor de tată câte 800 Lei — concredem Veneratului Cler să aducă aceasta la

cunoștința celor interesați, atrăgându-le atențiunea, că ajutorul extraordinar îl vor putea ridica dela Venerata Administrație Capitu'ară din Gherla, pe lângă chitanța vizată de oficiile parohiale concernente.

Din șed. cons. 15 Ian. 1927.

Nr. 188.

NUMIRI.

Onoratul *Artemiu Anderco* paroh în Ieud este numit *protopop* al tractelor Ieud și Iza.

Din șed. cons. 23 Dec. 1926.

Nr. 6335.

Onoratul *Ștefan Cherebeșiu* preot în *Moșeni* (D. Țara Oașului) este numit administrator local la parohia *Șaleu* (D. Iza).

Din șed. cons. 23 Dec. 1926.

Nr. 6740.

Mult Onoratul *Auxențiu Mureșan* paroh în Mureșeni de Câmpie, protopop tr. Sicului, este numit *arhidiacon onorar*, împlinind 50 ani de păstorire vrednică.

Din șed. cons. 14 Dec. 1926.

Nr. 6188.

Onoratul *Ioan Găzdac* preot în *Sălistea de sus ben. inf.* (D. Ieudului) este numit administrator local la parohia *Săcel* din acelaș district.

Din șed. cons. 23 Dec. 1926.

Nr. 6339.

Onoratul *Vasile Bucșa* preot nouhirotonit este numit administrator local la parohia *Vima mare — Vima mică* (D. Cățicăului)

Din șed. cons. 8 Ian. 1927.

Nr. 85.

Onoratul *Vasile Mocan* preot nouhirotonit este numit administrator local la parohia *Sic* (D. Sicului).

Din șed. cons. 8 Ian. 1927.

Nr. 84.

Onoratul *Constantin Banciu* preot nouhirotonit este numit administrator local la parohia *Dealumare* (D. Cățicăului).

Din șed. cons. 8 Ian. 1827.

Nr. 49.

Primire în clerul tinăr.

Tinărul *Felician I. Marica* este primit în clerul tinăr.
Din șed. cons. 11 Dec. 1927.

Nr. 6374.

„Cuvântul Adevărului“.

Înainte de războiul cel mare părinții din Ordul S. Vasile, dela sfânta mănăstire Prislop, au redactat și editat bineapreciata revistă de predici și pastorală „Cuvântul Adevărului“.

Această revistă, care dădea cel mai puternic ajutor preoților din munca sfântă a păstoririi sufletelor, a trebuit să amuțască în încercările înfricoșate, ce s'au abătut asupra omenirii și în special asupra neamului nostru.

Lipsa acestei reviste, și în general a publicațiilor de această natură, se

simte mult și pentru aceea satisface unei absolute nevoi reparația revistei „Cuvântul adevărului“, editat de către aceiași părinți bazilitani, cari stau acum la sfânta mănăstire a Bicsadului.

Numărul 1 din anul curent, anul al V-lea de apariție, se prezintă în chip cu totul vrednic trecutului sau, și nădăduim să fie și pentru viitor un ajutor nelipsit preoților păstori.

Cu toată căldura recomandăm această revistă și încuviințăm, ca abonamentul ei, de 200 lei la an, să se poată achita din cassa bisericii, trecând firește exemplarele în proprietatea bibliotecii parohiale, care lucru Mult Onorații Frați protopopi îl vor controla.

Gherla, la 18 Ianuarie 1927.

Nr. 11.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.**Apărarea Creștinismului**

prin

Unirea Bisericilor.

(Urmare).

De bună seamă Bizantinii avură mare vină în căderea Constantinopolului. După Conciliul dela Florența și întoarcerea Împăratului Ioan Paleologul și a Episcopilor Greci la Constantinopol, două partide s'au desfășurat în acel nefericit oraș, unul al Enoticilor, și altul al Antenoticilor. Ori ce ar scrie istoricii greci și latini, partidul cel mai puternic era al Enoticilor, adică al celor cari voiau menținerea Unirii celor două Biserici făcute la Florența. Aceasta se concludă din alegerea urmașilor Patriarhului Iosif mort în Florența, unde în biserica sfintei Maria Novella și astăzi se vede frumosul și gloriosul monument ridicat acestui Patriarh, care înainte de moarte a semnat actul Unirei cu Roma. Patriarhul Gregoriu, urmașul lui Iosif, părăsi Constantinopolul și se duse la Roma ca să informeze pe Papa despre starea lucrurilor la Constantinopol și să soli-

cite ajutoarele promise. Dacă Patriarhul Gregoriu ar fi dus la Roma vesti nefavorabile sfintei Uniri. Papa Nicolae al V nu s'ar fi grăbit să trimită la Constantinopol un legat apostolic în persoana unui prelat grecesc, cardinalul Isidor. Dacă majoritatea ar fi fost Antenotică, Cardinalul Isidor n'ar fi fost primit cum de fapt a fost primit la Constantinopol, cu mari onoruri, nici n'ar fi putut celebra în ritul grecesc la biserica cea vestită Sfânta Sofia, a-zistat de Clerul Grecesc și latin din acel oraș... De aceea toate machinațiunile perverse ale lui Marcu, Metropolitul din Efez cu partizanii lui, și după nefericita lui moarte călugărul Gennadiu, zădarnic se siliră a ațîța contra sfintei Uniri, toate aceste nizuinți veninoase n'au prins mult în majoritatea poporului din Constantinopol, din două simple motive, pentru că 1) poporul se luase pe seamă că *Unirea* nu însemnează *confuziune*, cum susțineau Antenoticii și susțin și azi, calumniând că se *latiniză biserica grecească*. Pentru că toți vedeau că Enoticii Episcopi și preoți păstrau riturile, rânduelile și disciplina bisericii Orientale, că Greci

și Latini erau catolici, și că a fi catolici nu înseamnă a fi Latini, după cum calumniiau Antenoticii. 2) Antenoticii erau mai îngrijorați să contrazică Latinilor și să inspăimânteze poporul cu hidra latină, decât să dea ajutoare și să verse curaj în popor împotriva iminentului atac al Turcilor, cari amenințau cu distrugere imperiul bizantin.

Acestea două motive grupară poporul în jurul Enoticilor și a Cardinalului Isidor care aducea pacea bisericească și ajutoare pentru apărarea împotriva Turcilor. De aici a devenit că poporul din Constantinopol a impus tăcere Antenoticilor și se supuse Comitetului de apărare, compus din Împăratul Constantin Paleologul, Cardinalul Isidor, și din amiralul Giustiniani Venețian. Deși la glasul Pagei Nicolae al V-lea nu au răspuns decât Veneția și Genua, iar Cardinalul Isidor nu a putut aduce în ajutor decât cam o mie de oameni; aceste forțe, deși inferioare armatei turcești, cari pe lângă superioritatea numărului, dispunea de mijloace de distrugere și de ofenzivă superioare creștinilor, cari apărau Constantinopolul, ar fi fost de ajuns să respingă asalturile lui Mohamed, și a înlătura atacul, dacă ar fi sosit o armată creștină de uscat. De aceea Mohamed al II-lea om cu mare inteligență, temându-se de sosirea vre-unei armate pe uscat din Ungaria, ori din Albania, ori de ambe părțile și dela mare cu Venețianii, a vrut cu tot prețul să se înstăpânească asupra Constantinopolului, în decurs de o lună ori și mai puțin, adevărat din 20 April, când se începu atacul strict, până în 29 Mai, când căzu Constantinopolul înțetind atacurile pe uscat și pe mare, și punând în lucrare toate mijloacele de distrugere, de cari dispunea atunci Artileria. Dar toate atacurile au fost respinse, până când nu au aflat Turcii o porțiță deschisă în zid, prin care o parte din ei au intrat în cetate, luând pe apărători din spate, până când partea cea mai mare suindu-se pe ziduri aruncau

jos steagurile cu vulturul cu două capete, și puneau în locul lor steaguri cu Semiluna, în vreme ce Împăratul lupându-se călări pieri cu moarte de viteaz.

Căderea Constantinopolului a fost nu numai o biruință a Izlamismului turcesc, ci și triumful Antenoticilor Greci cari profitând de ostilitatea turcească împotriva Apusului creștin, știură să-și capteze protecția lui Mohamed II și înainte și după cucerirea Constantinopolului.

Și aceasta din motiv că noi suntem aplicați a crede conziderând toate faptele, că Constantinopolul căzu în urma înțelegerei secrete a Antenoticilor cu Mohamed II. Cine a fost acela, care a lăsat deschisă porțița, prin care intrară Turcii? Posibil a fost, că în o așa mare rigoare militară ordonată de Comitetul de apărare, să fi fost atâta distracție încât să lase deschisă o porțiță prin care să poată intra Turcii?

Cine a subministrat deja un Patriarh cu numele Atanaziu, care rămase ucis de Turci pe când jefuiau casele din Constantinopol? Și graba aceea alui Mohamed II după puține zile dela intrarea sa în Constantinopol, de a da Grecilor un Patriarh în persoana lui Genadiu, nu a fost de bună seamă pentru îndestulirea Enoticilor, cari așa de sălbatec i s'au împotrivit în decurs de două luni pe zidurile Constantinopolului!!

Dacă înainte de a se decide Mohamed II la atacul Constantinopolului, Antenoticii s'au nizuit prin strigăte să ațâțe patimile populare împotriva sfintei Uniri, după intrarea Turcilor a păstrat o tăcere adâncă cu privire la Unirea dela Florența, ca și când nici nu s'ar fi întâmplat, și se văzu privescând scandalosă, că în ținuturile cari au alcătuit o parte din Imperiul Bizantin, unde intră biruitoare semiluna, se distrugea pe neștiute sfânta Unire, punându-se episcopi antenotici.

(Va urma).

Pentru partea neoficială răspunde: **Iosif Sângeorgear**